

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Naturbruksgymnasium och gymnasiesärskola

Läsåret 2022/2023

Innehåll

GRUNDUPPGIFTER	3
Arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling läsåret 2022/2023...	3
Verksamhetsformer som omfattas av planen	3
Ansvarig för planen	3
Mål	3
Utvärdering.....	3
Lagstiftning och styrdokument.....	4
Definitioner och begrepp.....	4
Diskrimineringsgrunder	4
Ansvarsfördelning och delaktighet	6
Rektor.....	6
Personal.....	6
Eleven.....	6
Vårdnadshavare.....	7
FRÄMJANDE INSATSER.....	8
Likabehandlingsteamet.....	8
Värdegrunden omfattar	8
Mål och uppföljning.....	8
Likabehandlingsteamet läsåret 2022/2023	8
Trygghetsteamet	9
Mål och uppföljning.....	9
Trygghetsteamet läsåret 2022/2023	9
RUTINER	10
Tidig upptäckt.....	10
Utreda och åtgärda	10
Sammanfattning tillvägagångssätt	10
ÅRSHJUL	11
Arbetsätt gymnasiesärskola.....	11
ÅRSHJUL.....	11
Likabehandlingsarbetet 2022-2023.....	11
Läsåret 2022-2023	12
(”Upptäck hur machokulturen påverkar oss genom Atila Yoldas föreläsning – en utmanande och inspirerande resa mot förändring kring psykisk ohälsa och jämställdhet”)	13
Utvärdering av förebyggande åtgärder 2022-2023	13
Värdegrundsarbete och implementering av planen mot diskriminering och kränkande behandling.....	13
Ordningsregler	13
KARTLÄGGNING läsåret 2022-2023	14
Resultat av enkätundersökning Likabehandling och trygghet 2022-2023.....	14
FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER UTIFRÅN RESULTAT OCH ANALYS.....	17

GRUNDUPPGIFTER

Arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling läsåret 2022/2023

På Ösby Västmanlands Naturbruksgymnasium och gymnasiesärskola utbildas elever inför framtidens arbetsmarknad och/eller fortsatta studier. Skolan skall präglas av arbetsglädje, kamratskap och ett positivt tänkande i det gemensamma sökandet efter kunskap. Alla inom verksamheten ska mötas med respekt och ingen på skolan ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. På skolan ska såväl elever som personal trivas och känna sig trygga. Hela skolan ska vara delaktig i likabehandlingsarbetet och aktivt ta del i de övningar och diskussioner som kontinuerligt förs. Den gemensamma plattformen bygger på respekt, delaktighet, engagemang och samverkan.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Ösby Västmanlands naturbruksgymnasium och gymnasiesärskola

Ansvarig för planen

Rektor för gymnasiet och rektor för gymnasiesärskola tillsammans med Likabehandlingsteamet är ansvariga för att skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling årligen utvärderas och att en ny plan upprättas inför nästkommande läsår.

Mål

- Alla på skolan ska känna sig trygga och alla kända ärenden av trakasserier och kränkande behandling ska behandlas professionellt av skolans personal.
- Elever, personal och vårdnadshavare ska känna till skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och vara väl insatta i hur skolan arbetar.
- Skolan ska bedriva ett aktivt arbete med normer och värden för att förebygga alla former av diskriminering enligt de sju diskrimineringsgrunderna:
  - Kön
  - Ålder
  - Etnisk tillhörighet
  - Funktionsnedsättning
  - Sexuell läggning
  - Könsoverskridande identitet
  - Religion eller annan trosuppfattning

Utvärdering

Årets plan ska utvärderas senast 2023-06-24. Utvärderingen görs av rektor för gymnasiet och rektor för gymnasiesärskolan tillsammans med Likabehandlingsteamet i slutet av läsåret.

Lagstiftning och styrdokument

Likabehandlingsarbetet regleras främst i två regelverk: skollagen och diskrimineringslagen. Skolan ska ha en Plan mot kränkande behandling enligt 6:e kapitlet 8§ skollagen och dessutom ”ha riktlinjer och rutiner i verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier” (Diskrimineringslagen 3:e kap, 18§). Dessa ska följas upp och utvärderas och i det här dokumentet sammanförs dessa två uppdrag i en plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Syftet med planen ska vara att strukturera arbetet med att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt religion eller annan trosuppfattning. Planen ska också visa hur verksamheten förebygger och förhindrar diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Det räcker inte med att arbeta utifrån ett individperspektiv och betrakta problemet som en fråga om enskilda individers attityder och värderingar.

Likabehandlingsarbetet kräver helhetssyn. Det innebär bland annat en regelbunden kartläggning och granskning av verksamhetens organisation, arbetsklimat, arbets sätt och beslutseffekter med fokus på de olika diskrimineringsgrunderna.

Forskning har visat att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt. Det handlar till exempel om att arbetet är långsiktigt och att såväl lärare som elever är engagerade. En trygg miljö är en förutsättning för att lära och utvecklas.

Definitioner och begrepp

För att förtydliga kommer begreppen likabehandlingsteam och likabehandlingsarbete att användas i detta dokument, detta för enkelhetens skull rent begreppsligt och för att planen tidigare hette likabehandlingsplan.

- ***Diskriminering*** är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än någon annan elev och där ett samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna har funnits. Diskriminering kan till exempel ske genom skolans regler eller rutiner. En elev kan också bli diskriminerad om eleven blir särbehandlad på grund av en vårdnadshavares eller syskons funktionsnedsättning, sexuella läggning med mera.

Diskrimineringsgrunder

- ***Kön*** - Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering. Skolan ska också förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön liksom sexuella trakasserier av elever. Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet.
- ***Ålder*** - Elever får inte diskrimineras eller trakasseras på grund av ålder. Det är dock tillåtet att anpassa på grund av ålder när det gäller åldersindelning i skolverksamhet.
- ***Etnisk tillhörighet*** - Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Även om du är född i Sverige kan du ha en eller flera etniska

tillhörigheter. Skolan har ett ansvar för att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Funktionsnedsättning** - Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionsnedsättning. Som funktionsnedsättning räknas både sådana som syns, som att man använder rullstol, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, ADHD och dyslexi.
- **Sexuell läggning** - Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till sina elever. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning. Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas rättigheter.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck** - Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck.
- **Religion och annan trosuppfattning** - Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Undervisningen i skolan ska enligt läroplanen vara icke-konfessionell och skolan får inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt. **Direkt diskriminering** betyder att en elev missgynnas på ett sätt som har en direkt koppling till en diskrimineringsgrund. **Indirekt diskriminering** betyder att skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på grund av någon eller några av de sju diskrimineringsgrunderna.

Med begreppet **likabehandling** menas att samtliga elever ska behandlas på ett sätt som gör att rätten till samma möjligheter och lika rättigheter uppfylls. Detta innebär dock inte att alla elever alltid ska behandlas lika, då det i sin tur skulle kunna innebära *indirekt diskriminering*.

Kränkande behandling är uppträdande som kränker en elevs värdighet, men *som inte har samband* med någon diskrimineringsgrund. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Det kan handla om exempelvis att hota, reta eller knuffa någon, mobbning eller utfrysning.

Trakasserier är uppträdande som kränker en persons värdighet och *som har samband* med en diskrimineringsgrund, antingen för egen del eller kopplat till en anhörig. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det

kan handla om exempelvis att tala nedsättande, ryktesspridning, mobbning, förlöjligande eller fysiskt våld.

Både rörande *kränkande behandling* och *trakasserier* kan utförandet ske av en eller flera personer och riktas mot en eller flera personer. Handlingarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. *Mobbning* är en form av kränkande behandling och/eller trakasserier där en eller flera personer med avsikt tillfogar en annan person obehag och skada.

Ansvarsfördelning och delaktighet

Rektor

- Skolans rektor är huvudansvarig för att skolan förebygger och förhindrar alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling bland elever och anställda.
- Rektor är skyldig att anmäla kännedom om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling skriftligt till skolans huvudman och på huvudmannens uppdrag skyndsamt starta en grundlig utredning av omständigheterna kring ärendet.
- Rektor är ytterst ansvarig för att ärendet (inklusive insatta åtgärder) dokumenteras och återrapporteras till huvudmannen, samt att uppföljning av ärendet sker innan det avslutas.
- Rektor ansvarar för att vidta de åtgärder som krävs i ärendet för att förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i framtiden.

Personal

- All personal på skolan ska aktivt arbeta för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det ska råda *nolltolerans* och den som upptäcker ingriper omedelbart. Därefter ska kontakt tas med respektive mentor samt rektor och anmälan sker i Utbildning och arbetsmarknadsförvaltningens kränkningssystem Respons.
- Personalen ska lyssna på elevers upplevelser när de vill berätta och påminna dem om deras rättigheter.
- Var och en i personalen har ansvar för att vara väl insatt i lagstiftning och skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Pedagoger deltar genom att aktivt arbeta med värde och normer i skolan enligt skollagen inom ramen för den egna undervisningen.

Eleven

- Eleven på skolan deltar i likabehandlingsarbetet genom att fylla i likabehandlingsenkät, delta i klassråd, samt att aktivt delta i de gemensamma aktiviteter som genomförs på skolan.
- Eleverna är delaktiga genom Elevrådet, som består av två representanter från varje klass. Elevrådet träffas ca en gång i månaden för att beröra viktiga frågor om elevers trivsel och skolsituation.

Vårdnadshavare

- Vårdnadshavare har ansvar för att ta kontakt med mentor eller representant från elevhälsoteamet vid misstanke om att det egna barnet eller annan elev på skolan är utsatt för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Vårdnadshavare deltar genom att framföra synpunkter på skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

FRÄMJANDE INSATSER

Det främjande arbetet syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde och ska bidra till en skolmiljö där alla känner sig trygga och får chans att utvecklas. Arbetet riktar sig till samtliga på skolan och omfattar alla diskrimineringsgrunder. Det är en av skolverksamhetens fortlöpande uppgifter och ska därför drivas i det dagliga skolarbetet. Det handlar om att i undervisningen skapa ett gott klimat och delaktighet.

Likabehandlingsteamet

Likabehandlingsteamet arbetar aktivt och stödjande så att hela skolan, utifrån sitt uppdrag, arbetar med värdegrunden (normer och värden) så att den ska finnas med i den dagliga verksamheten. Likabehandlingsteamet arbetar bland annat för att främja elevernas rättigheter, delaktighet samt att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En del i detta arbete är att skapa material till de förlängda mentorstiderna som fördelas på två stycken under höstterminen respektive tre stycken under vårterminen.

Värdegrunden omfattar

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Solidaritet mellan människor

Mål och uppföljning

- Arbeta med skolans värdegrund utifrån skollagen så att den genomsyrar hela verksamheten.
- Att implementera planen mot diskriminering och kränkande behandling till personal, elever och vårdnadshavare så att de kan vara väl insatta i hur arbetet bedrivs.
- Kartlägga arbetet.
- Utarbeta ny plan inför nästkommande läsår.
- Ansvara för uppföljning/utvärdering av skolans Likabehandlingsarbete.
- Uppföljning av Likabehandlingsteamets arbete sker löpande och en utvärdering av arbetet görs vid läsårets slut

Likabehandlingsteamet läsåret 2022/2023

Rektor för gymnasiet

Skolsköterska

Biträdande rektor för gymnasiet

Skolkurator

Rektor för gymnasiesärskola

Specialpedagog

Lärare från gymnasiesärskola

Socialpedagog

Ansvarig förstelärare för elevrådsarbetet

Trygghetsteamet

Trygghetsteamet består av personal representerad från skolans olika inriktningar med kuratorn i spetsen och elever från olika klasser och årskurser. Syftet med teamet är att skapa trygga kommunikationsvägar för våra elever i stunder där det kan behövas hjälp och stöd att hantera olika situationer. Ingen ska behöva utsättas för diskriminering, trakasserier eller någon form av kränkande behandling och vi anser att det är av stor vikt att få kännedom om och kunna vidta åtgärder i ett så tidigt skede som möjligt. Eleverna i Trygghetsteamet utgör därmed en viktig länk mellan ungdomarna och personalen på skolan. Vi träffas två gånger per termin samt vid behov.

Vi har ett nära samarbete med skolans elevråd, dels för att synliggöra Trygghetsteamet i elevernas vardag, men även för att delta i det elevfrämjande arbetet som elevrådet driver.

Mål och uppföljning

- Att arbeta aktivt för att alla ärenden av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska behandlas professionellt av skolans personal.
- Aktivt deltagande i det elevfrämjande arbetet tillsammans med elevrådet.
- Uppföljning av Trygghetsteamets arbete sker löpande och en utvärdering av arbetet görs vid läsårets slut.

Trygghetsteamet läsåret 2022/2023

Kurator, sammankallande för teamet

Internatföreståndare

Instruktör gymnasiet

Lärare gymnasiesärskola

Förstelärare med ansvar över elevrådet

Elever

RUTINER

Tidig upptäckt

Arbetet för att tidigt upptäcka eventuell diskriminering, trakasserier och kränkande behandling innefattar flera olika delar. En stor del i den tidiga upptäckten ligger på mentor och undervisande lärare och till deras hjälp har vi ett arbetsdokument (*Elevuppföljning*) där det tydligt framgår vad respektives roll gentemot eleverna innebär. Där framhålls vikten av kontinuerlig kontakt vid i första hand den veckovisa mentorstiden, terminsvisa utvecklingssamtal och löpande översyn kring varje mentorselevs närvaro. I dokumentet *Elevuppföljning* återfinns tydliga rutiner för närvarokontroll, eventuell frånvaro ska alltid vara känd för mentor, samt rutiner för tillvägagångssätt vid hög skolfrånvaro/problematisk skolfrånvaro. Det framgår även i dessa rutiner när och på vilket sätt som elevhälsoteamet bör kopplas in.

Från ledningsgrupp och de olika teamen (elevhälsoteam, likabehandlingsteam, trygghetsteam) framhålls vikten av en i tidigt skede främjande kontakt med vårdnadshavare/föräldrar. Andra delar i den tidiga upptäckten är skolsköterskans hälsosamtal i årskurs ett, en synlig skolkurator och bra introduktion på internatet för de elever som detta gäller. Vid behov finns även möjlighet att efter överenskommelse med rektor nyttja pedagogisk lunch för att säkerställa klimatet i sin aktuella mentorsklass.

Utreda och åtgärda

Vi har ett tillbuds- och kränkingsärendesystem som infördes under läsåret 2020-2021. Likt tidigare har dock all personal som arbetar på skolan ett ansvar att rapportera diskriminering, trakasserier och kränkande behandling omgående. Den som upptäcker något av detta ska omgående ingripa och sedan skriva en rapport i Utbildning och arbetsmarknadsförvaltningens kränkningssystem Respons. Den bär även ansvar att meddela händelsen till ansvarig mentor samt rektor. Rektor har i sin tur yttersta ansvaret att, utan att först värdera händelsen, rapportera till huvudman och därefter inleda en utredning i ärendet. I detta skede kan skolkurator kopplas in och beroende på vem eller vilka som är inblandade i händelsen så utreder skolkurator på uppdrag av eller i samverkan med rektorn vad som skett. Rektorn ansvarar sedan för återrapportering till huvudman.

Sammanfattning tillvägagångssätt

- Personal som bevittnat en diskriminerande handling, trakasserier eller kränkande behandling ingriper omedelbart.
- Personal rapporterar i Respons.
- Personal tar kontakt med rektor och ansvarig mentor.
- Rektor rapporterar till huvudman och inleder utredning. Skolkurator kopplas in.
- Vid behov lyfts ärendet på EHT.
- Ansvarig för utredningen sätter in aktuella åtgärder och följer sedan upp detta.
- Rektor återrapporterar till huvudman.

ÅRSHJUL

Arbetsätt gymnasiesärskola

Det individuella programmet arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete. Inga specifika insatser som övriga gymnasieskolan utan integrerat i verksamheten hela tiden. Klassråd, rutiner, regler, enkäter anpassas till eleverna så att de bättre kan förstå, detta genom bildstöd och tecken som stöd.

Nationella programmet deltar till största del i gymnasiets övergripande likabehandlingsarbete som redovisas för i årshjulen nedan. De är delaktiga i elevrådet, temadagar med mera.

ÅRSHJUL

Likabehandlingsarbetet 2022-2023

HT22

Augusti - september	Oktober - November - December
<ul style="list-style-type: none"> . Rekrytering till elevråd, skolkonferens och matråd . Presentation av Trygghetsteamet . Presentation av ordningsregler . Förlängd mentorstid v.37 . Värdegrundsarbete Lika Olika: temadag	<ul style="list-style-type: none"> . Lika Olika – temadag . Lika Olika - efterövningar på förlängd mentorstid v.43 . Implementering av plan mot diskriminering och kränkande behandling . Klassarbete påbörjas . Värdegrundsinslag på mentorstid

VT23

Januari - Februari	Mars - April	Maj- Juni
<ul style="list-style-type: none"> . Klassarbetet fortgår . Enkätundersökning om matsalsmiljön, sammanställning av denna	<ul style="list-style-type: none"> . Enkätundersökning <i>Trygghet i skolan</i> v.15 . Sammanställning av enkät	<ul style="list-style-type: none"> . Utvärdering av likabehandlingsarbete . Ny plan upprättas

--	--	--

Planerat arbete lå23-24

- Pilotarbete med styrt och planerat värdegrundsarbete på mentorstid i vissa klasser – samarbete mellan en Förstelärare, kurator och skolsköterska

Ht-23

- Lika-olika – temadag med för- och efterarbete

Vt-24

- Föreläsning Peter Rung – personal och elever, med för- och efterarbete
- Trygghetsenkät – alla elever
- Internatenkät – elever på internatet

Planerat arbete lå23-24, Anpassad Gymnasieskola

- Värdegrundsarbete i klasserna – samarbete mellan Förstelärare, mentorer, kurator och skolsköterska

Ht-23

- Utbildning om Npf-diagnoser, dialog om etik och delaktighet

Vt-24

- Föreläsning Peter Rung – personal och elever, med för- och efterarbete
- Trygghetsenkät – alla elever
- Internatenkät – elever på internatet

UTVÄRDERING

Lsåret 2022-2023

Likabehandlingsteamet träffades en gång under denna termin.

Planen mot diskriminering och kränkande behandling har implementerats i verksamheten till personalen vid personalmöten och till elever på mentorstiden. Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling finns tillgänglig för läsning på skolans hemsida.

Under höstterminen fortsatte ett värdegrundsarbete genom en kommunsatsning med ett samarbete med LikaOlika. Organisationens metod bygger på ett treårskoncept där skolan får stöd i sitt värdegrundsarbete, från ledningsgrupp, personalgrupp och ut i elevgrupp men även föreläsningstillfällen till föräldrar/vårdnadshavare. Arbetet sker i intervjuer, enkätundersökningar,

föreläsningar och workshops. I och med att LikaOlika är ett treårskoncept kommer arbetet fortsätta även nästa år.

Föreläsning av Attila Yoldas, först personal med efterarbete, sedan föreläsning för eleverna med för- och efterarbete.

(”Upptäck hur machokulturen påverkar oss genom Atilla Yoldas föreläsning – en utmanande och inspirerande resa mot förändring kring psykisk ohälsa och jämställdhet”.)

Trygghetsteamet har under året haft två träffar. Det har också varit ett samarbete med elevråd för att skapa synlighet för trygghetsteamet och en samverkan i de elevfrämjande aktiviteterna som skett under läsåret på skolan. Under vårterminen arbetade skolkurator, nyckelperson i Trygghetsteamet, med elevrekrytering inför nästa år.

Utvärdering av förebyggande åtgärder 2022-2023

Värdegrundsarbete och implementering av planen mot diskriminering och kränkande behandling

Ambitionerna kring likabehandlingsarbetet är högt satta med en målsättning på att detta ska vara ett levande dokument och värdegrundsarbetet ska ta sikte mot en nollvision gällande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen har, precis som tidigare, funnits tillgänglig via Schoolsoft samt på hemsidan. Ett utvecklingsarbete inom personalgruppen gällande OSA (Organisatorisk och Social Arbetsmiljö) har pågått under läsåret, vilket vi ser som ett viktigt led i att kunna arbeta framåt med värdegrundsarbetet i våra elevgrupper. Att uppmärksamma och aktivt arbeta med utveckling och förändring inom personalgruppens arbetsmiljö ger således ett mervärde för våra elevers vardag och skolmiljö.

Ordningsregler

Ordningsreglerna är till stor del desamma som arbetades fram under läsåret 2017/2018 och de finns tillgängliga i skolmiljön och på internatet, både digitalt och analogt. De presenteras varje läsårsstart och undertecknas vid inskrivning på internatet.

KARTLÄGGNING läsåret 2022-2023

Kartläggning ska ske systematiskt och syfta till att belysa elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Utifrån kartläggningen ska risker i verksamheten identifieras och insatser kan således planeras.

- Kartläggningsmetoder:
Enkätundersökning - Likabehandling och trygghet, Enkätundersökning internatet.
- Områden som berörs i kartläggningen:
Kartläggningen omfattar skolans arbete för ökad trygghet och mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Hur involveras eleverna i kartläggningen:
Elevernas deltagande sker genom att svara på enkäter.
- Hur involveras personalen i kartläggningen:
Personalen ska ansvara för att enkätundersökning genomförs på en förlängd mentorstid.

Resultat av enkätundersökning Likabehandling och trygghet 2022-2023

Enkätundersökningen genomfördes april 2023 och svarsformulär som utdelades till samtliga elever via webbfil besvarades under lektionstid. Undersökningen hade en svarsfrekvens på 100% av eleverna som var på plats (129 elever).

Svar från enkätundersökning på Ösby naturbruksgymnasium, 129 elever.

Röda siffror = 2023

Svarta siffror =2022

Tabell 1

	Alltid %	Oftast %	Ibland %	Aldrig %
Jag känner mig trygg i skolan	65,5/ 51,9	27,6/ 36,4	4,8/ 8,5	2,1/ 3,1
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mer	4,8/ 5,4	37,2/ 32,6	46,2/ 50,4	11,7/ 11,6
Lärarna i min skola tar hänsyn till mina åsikter	23,4/ 21,7	57,9/ 43,4	15,2/ 31	3,4/ 3,9
Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen i mina kurser	17,2/ 16,3	53,8/ 52,7	24,8/ 24	4,1/ 7
Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i mina kurser	53,1/ 55	38,6/ 33,3	6,2/ 7,8	2,1/ 3,9
Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet när jag behöver det	40/ 35,7	44,1/ 41,9	13,1/ 19,4	2,8/ 3,1
Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet	24,1/ 30,2	44,8/ 38	29/ 27,9	2,1/ 3,9

Trygghet- här har resultatet sjunkit, alltid från 65,5% till 51,9, en skillnad på 13,6%. alltid/oftast från 93,1% till 88,3%.

Tabell 2

	JA %	NEJ %
Det händer att jag skolkar	16,6/20,2	83,4/79,8
Har du sett någon förstöra något på skolan	7,6/15,5	92,4/84,5
Har du blivit illa behandlad eller kränkt av någon på skolan	10,3/17,1	89,7/82,9
Har du berättat för någon att du blivit illa behandlad eller kränkt	62,5/60	37,5/40
Har du sett att någon annan på skolan bli illa behandlad eller kränkt	9,7/13,2	90,3/86,8
Har du berättat för någon	37,5/50	62,5/50
Skulle du rekommendera andra elever att söka till Ösby Naturbruksgymnasium	86,9/87,6	13,1/12,4

I undersökningen kom det fram att 75% av de eleverna som har upplevt sig illa behandlade/kränkta uppgav att det var en eller flera elever som låg bakom, 25% uppgav ha blivit illa behandlat/kränkt av en eller flera lärare och 12 % uppgav ”annan”.

De händelserna eller kränkningarna som skedde var kopplade till funktionsnedsättning (11,5%), könsöverskridande identitet eller uttryck (11,5%), kön/könsroller (7,7%), etniska tillhörighet (3,8%) och annat (53,8%).

Det framkom även från enkätundersökningen att det är 60% av de eleverna som blivit illa behandlade/kränkta som berättade det för någon.

De flesta händelser och kränkningar ägde rum i klassrummet och på raster (77,3%), men en del av dem skedde på nätet (27,8%), i praktisk undervisning (9,1%), i matsalen (18,2%).

Svar från enkätundersökningen på Ösby gymnasiesärskola nationella programmet 1-4, 12 elever.

Tabell 1

	Alltid %	Oftast %	Ibland %	Aldrig %
Jag känner mig trygg i skolan	58,3/83,3	8,3/16,7	16,7/0	16,7/0
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mer	8,3/16,7	25/58,3	41,7/25	25/0
Lärarna i min skola tar hänsyn till mina åsikter	41,7/66,7	16,7/33,3	25/0	16,7/0
Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen i mina kurser	41,7/33,3	25/41,7	16,7/16,7	16,7/8,3
Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i mina kurser	50/83,3	33,3/0	0/0	16,7/16,7
Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet när jag behöver det	75/91,7	8,3/8,3	0/0	16,7/0
Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet	33,3/41,7	33,3/33,3	16,7/8,3	16,7/16,7

Tabell 2

	JA %	NEJ %
Det händer att jag skolkar	8,3/10	91,7/83,3

Har du sett någon förstöra något på skolan	16,7/8,3	83,3/91,7
Har du blivit illa behandlad eller kränkt av någon på skolan	25/25	75/75
Har du berättat för någon att du blivit illa behandlad eller kränkt	40/66,7	60/33,3
Har du sett att någon annan på skolan bli illa behandlad eller kränkt	25/8,3	75/91,7
Har du berättat för någon	25/8,3	75/91,7
Skulle du rekommendera andra elever att söka till Ösby Naturbruksgymnasium	83,3/100	16,7/0

I undersökningen kom det fram att 16,7%/25% av de eleverna som har upplevt sig illa behandlade/kränkta uppgav att det var en eller flera elever som låg bakom, 16,7%/0% uppgav ha blivit illa behandlat/kränkt av en eller flera av övrig personal och 66,7 %/25% uppgav ”annan”. De händelserna eller kränkningarna som skedde var kopplade till funktionsnedsättning (40%/25%) och annat (60%/75%).

Det framkom även från enkätundersökningen att det är 40%/66,7% av de eleverna som blivit illa behandlade/kränkta som berättade det för någon.

De flesta händelser och kränkningar ägde rum på raster (40%/50%) och på annat ställe (60%/50%).

På frågan om eleverna som har upplevt sig illa behandlade/kränkta har kännedom om att någon åtgärd, förebyggande eller praktisk, har gjorts i ärendet från skolans sida är det 25 % /0% som uppgav ”ja” och 75%/100% som uppgav ”vet ej”.

På frågan om vem/vilka eleverna kan prata med om de har problem i skolan svarade 50% ”Kompis”, 75% ”Förälder”, 0% ”Skolsköterska”, 33,3% ”Instruktör”, 0% ”Kurator”, 50% ”Undervisande lärare”, 50% ”Mentor”, 0% ”Resurspersonal, 0% ”Ingen” och 0% ”Annan”.

Tryggheten i skolan har ökat från 58,3% till 83,3%. Även hur eleverna upplever stöd och intresse från personalen har ökat, liksom återkoppling hur det går i skolan. Däremot har 100% jämfört med tidigare 75% svarat att de inte vet vilken åtgärd som gjorts i kränkningens ärenden. Angående frågan vem/vilka eleven kan prata med angående problem i skolan, så redovisades inte dessa siffror förra året och en analys kommer därför inte heller att göras.

Svar från enkätundersökningen på Ösby gymnasiesärskola individuella programmet 1-4, 1 elev.

Tabell 1

	JA %	NEJ %
Känns det bra känner du dig trygg i skolan	100/100	0/0
I skolan lär jag mig saker	100/100	0/0
Personalen på skolan lyssnar på vad jag tycker	100/100	0/0
Personalen i skolan hjälper mig	100/100	0/0
Jag får veta hur det går för mig i skolan	100/100	0/0
Personalen i skolan vill att jag ska lyckas	100/100	0/0
Jag trivs med mina klasskamrater	100/100	0/0
Ibland är någon dum mot mig i skolan	28,6/0	71,4/100
Jag är en bra kamrat	100/100	0/0
Jag känner till skolans ordningsregler	85,7/100	14,3/0

På frågan om vem/vilka eleverna kan prata med om de har problem i skolan svarade 42,9%/0% ”Kompis”, 71,4%/0% ”Förälder”, 28,6%/0% ”Skolsköterska”, 100%/100% ”Personal”.

Svaren i enkäten är svåra att analysera och jämföra med föregående år, då det endast var 1 person som besvarade enkäten. Förra året var det 7 elever som svarade.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER UTIFRÅN RESULTAT OCH ANALYS

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkningar. Grunder för detta är att systematiskt göra kartläggningar av elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning av förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Implementering av planen mot diskriminering och kränkande behandling

Planens implementering är av stor vikt för att uppnå målen med att likabehandlingsarbetet ska genomsyra hela verksamheten. Implementering av planen till personal på informationsmöte och till elever på förlängd mentorstid. Planen ska också finnas tillgänglig på skolans webbplats.

Åtgärden genomförs i början av läsåret. Ansvariga är likabehandlingsteamet och mentorer.

Arbete med värdegrund

Arbete med värdegrund sker kontinuerligt under hela läsåret. Viktigt är hur vi respekterar och bemöter varandra på skolan. Syftet är att stärka sammanhållning och ge goda förutsättningar för bra relationer.

Åtgärden sker kontinuerligt under hela läsåret. Ansvariga är mentorer och Likabehandlingsteamet.

Skolans värdegrund - Utbildning och stöd till personal

Utbildning och stöd till skolans personal gällande skolans uppdrag med värdegrund, allas likavärde, delaktighet mm. Syftet är att personalen ska få inspiration, tips och idéer och känna sig stärkta i sitt uppdrag.

Åtgärden sker löpande under läsåret. Ansvariga är Likabehandlingsteamet.

SKUA + studiestrategier i gymnasiet – Utbildning och stöd till personal

Utbildning och stöd till skolans personal gällande skolans uppdrag att erbjuda en trygg och harmonisk undervisningsmiljö. Syftet är att personalen ska få inspiration, tips och idéer på hur man kan bygga goda och förtroendefulla relationer med eleverna för att underlätta kunskapsinhämtning.

Åtgärden sker som fortbildning i lärgrupper löpande under läsåret. Ansvarig är en förstelärare.

Kränkningssärende - Rutin kring rapportering och uppföljning av ärenden

Det har framkommit att rutin kring rapportering och uppföljning av ärenden behöver ses över. Trygghetsenkäten visade att mer än hälften (ca 12 elever) av de eleverna som upplevde ha blivit kränkta/illa behandlade hade berättat för någon. Om vi tittar på hur många kränkingsanmälningar som har kommit in i tillbuds- och kränkningssärendesystem Respons så är det nio ärenden som har anmälts under läsåret, åtta är utredda och avslutade, ett är under utredning. 22 elever anger att de blivit illa behandlade eller kränkta, endast 15 anger att de berättat detta för någon.

Åtgärden sker löpande under läsåret. Ansvariga är Likabehandlingsteamet.

I Anpassad Gymnasieskolas trygghetsenkät framkom det att 100% av eleverna inte vet vad som händer efter att de berättat att de känt sig illa behandlade/kränkta.

Rutiner ska fastställas. Personalen kommer återkoppla till berörd elev, när de har agerat i ett ärende.